

definuje cíle vzdělávacího systému v souladu s těmito zásadami, ale značně abstraktně, takže se nepromítají do konkrétních cílů dlouhodobých záměrů. To vyvolává nejistotu při stanovení spolehlivého výchozího bodu, od kterého lze odvíjet systém hodnocení, tedy indikátorů, o které se lze opřít při hodnocení celého systému.

Naopak na úrovni cílů vzdělávání žáků existuje spolehlivý základ pro hodnocení výstupů vzdělávání. V základním i středním vzdělávání existují rámcové vzdělávací programy (RVP) pro celou škálu vzdělávacích oblastí. Jak bylo uvedeno dříve, tyto RVP stanovují kompetenční cíle žáků v klíčových obdobích vzdělávání a specifikují vzdělávací obsah. V rámci závazných výstupů mají školy velký stupeň autonomie ve zpracování školních vzdělávacích programů a systémů hodnocení. Přestože školy a učitelé mají značnou volnost v rozpracování a realizaci RVP, RVP definují do určitých podrobností cíle učení. Velkou předností je skutečnost, že RVP jsou formulovány na základě kompetenčních cílů a neomezují se jen na vzdělávací obsah. V důsledku toho RVP vytvářejí společný základ pro hodnocení žákova učení napříč vzdělávacím systémem. Hodnotící tým dospěl k názoru, že RVP jsou v systému funkční.

Existují dobré podmínky k přizpůsobení výuky místním potřebám

Kurikulární reforma spojená se zavedením RVP byla založena na zásadním posunu od modelu detailního popisu vzdělávacího obsahu a vyučovacích metod stanovených státem k volnosti pro školy, aby mohly přizpůsobit výuku místním potřebám. Jak bylo popsáno výše, školy dostaly volnost rozpracovat obecně formulované RVP ve vlastní vzdělávací programy (školní vzdělávací programy). Znamená to detailní rozpracování obsahu každého předmětu, jeho rozvržení do ročníků, zaměření vlastních ŠVP (jako rozšířená výuka cizích jazyků) a stanovení kritérií hodnocení žáků.

Tato rozsáhlá autonomie, která umožňuje školám přizpůsobit vzdělávání místním potřebám, má množství výhod. Ve školách podporuje kurikulární inovace a spolupráci mezi učiteli při přípravě vzdělávacího programu a jeho přizpůsobení místním podmínkám. Tato práce se pak odráží ve vzdělávacích cílech a hodnocení žáků a to je určitě cenná profesní zkušenost. Celkově je ve škole vytvářen silný pocit sounáležitosti a odpovědnosti za cíle vzdělávání žáků. V průběhu návštěvy hodnotícího týmu mnoho učitelů potvrdilo, že příprava ŠVP byla rozsáhlým a těžkým úkolem, který se ale ve škole výrazně zhodnotil a přetavil ve vzájemné učení s pozitivním dopadem na vnitřní dynamiku škol.

Princip autonomie se uplatňuje i v řízení vzdělávání. Čtrnáct autonomních krajů přijímá zodpovědnost za svůj vzdělávací systém. Kraje zpracovávají vzdělávací strategie (čtyřletý dlouhodobý záměr) v souladu s národními záměry a přijímají zodpovědnost za monitorování této strategie. Jsou zde nicméně signály, že strategické dokumenty krajů (dlouhodobé záměry) se od sebe výrazně liší ve svém rozsahu a kvalitě (ČŠI, 2010). Uvnitř krajů jsou to obce, které zodpovídají za chod základních škol. Pro řízení a rozhodování v České republice je charakteristická vysoká míra respektu k vlastnictví. Zřizovatelé škol a školy samotné mají vysokou míru autonomie ve zpracování vlastní koncepce, vzdělávacích programů a hodnocení. To samozřejmě napomáhá flexibilitě při uspokojování místních potřeb, ale také přináší otázky, zda na místní úrovni existuje dostatečná kapacita, která by dokázala zajistit dostatečnou kvalitu vzdělávání (viz kapitola 6). Je zřejmé, že metodické vedení na národní úrovni, tedy prostřednictvím RVP a role České školní inspekce (ČŠI), jsou na místní úrovni dobře přijímány. Většina krajů, obcí a škol zjevně vychází z národních cílů a přizpůsobuje je místním podmínkám.